

Záznam zo 14. zasadnutia Monitorovacieho výboru pre Operačný program Životné prostredie

25. jún 2015, 12:30 hod.
Hotel Ski & Wellness Residence Družba, Demänovská Dolina

Podpredseda Monitorovacieho výboru pre Operačný program Životné prostredie (ďalej len „monitorovací výbor“) p. Martin Húška, generálny riaditeľ sekcie environmentálnych programov a projektov Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“) privítal všetkých zúčastnených členov a pozorovateľov, osobitne p. Andreu Hlavatú z EK, DG Regio.

Následne p. Húška ospravedlnil neúčasť predsedu monitorovacieho výboru, ministra životného prostredia Slovenskej republiky, ktorý sa na zasadnutí nemohol zúčastniť z dôvodu kolízie zasadnutia s jeho ďalšími pracovnými povinnosťami, a uviedol, že v súlade s ustanovením čl. 5 ods. 2 štatútu monitorovacieho výboru bude na zasadnutí výboru vykonávať funkciu predsedu v rozsahu všetkých jeho úloh vyplývajúcich mu zo štatútu a rokovacieho poriadku.

P. Húška v úvode informoval o zmenách v zozname členov monitorovacieho výboru, ku ktorým došlo od posledného zasadnutia monitorovacieho výboru dňa 23. júna 2014:

- a) za Úrad vlády Slovenskej republiky bola vymenovaná pani Alena Sabelová;
- b) Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky bola vymenovaná pani Denisa Žiláková;
- c) za Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky bol vymenovaný pán Michal Dobrík;
- d) za Asociáciu vodárenských spoločností bol vymenovaný pán Stanislav Hreha;

Následne overil uznášaniaschopnosť výboru a konštatoval, že podľa prezenčnej listiny je na zasadnutí prítomných 17 členov monitorovacieho výboru, čo je aspoň polovica všetkých jeho členov, takže monitorovací výbor je v súlade s čl. 5 ods. 1 rokovacieho poriadku uznášaniaschopný. V súlade s čl. 5 ods. 2 rokovacieho poriadku je na prijatie uznesenia potrebné súhlasné stanovisko minimálne 9 prítomných členov.

V súlade s čl. 7 ods. 3 rokovacieho poriadku p. Húška navrhol za overovateľa záznamu spomedzi prítomných členov zvoliť p. Martina Vavřinka, generálneho riaditeľa Slovenskej agentúry životného prostredia (ďalej len „SAŽP“).

Hlasovanie členov:

Prítomných: 17

Za: 16

Proti: 0

Zdržal sa hlasovania: 1

Záver: Overovateľ záznamu bol schválený.

Následne p. Húška oboznámil prítomných s programom zasadnutia. Informoval, že do programu zasadnutia, ktorý bol členom zaslaný v súlade s rokovacím poriadkom, sa dopĺňa nový bod 3. programu - návrh na úpravu Programového manuálu Operačného programu Životné prostredie (ďalej aj „OP ŽP“) a dal hlasovať o programe v tomto znení:

1. Návrh Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2014
2. Informácia o aktuálnom stave implementácie OP ŽP a činnosti TASK FORCE
3. Návrh na úpravu Programového manuálu OP ŽP v rámci operačného cieľa 3.1 a 4.1 na verziu 9.3 a Návrh úpravy dokumentu Hodnotiace kritériá žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ktorých celkové náklady nepresahujú 50 mil. EUR v rámci operačného cieľa 3.1
4. Návrh úpravy OP ŽP v súvislosti so zmenami v rámci orgánov zapojených do riadenia a implementácie Operačného programu Životné prostredie a v súvislosti s úpravami ukazovateľov programu
5. Správy o vyhodnotení výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok
6. Rôzne a záver

Hlasovanie členov:

Prítomných: 17

Za: 17

Proti: 0

Zdržal sa hlasovania: 0

Záver: Program zasadnutia monitorovacieho výboru bol schválený.

BOD 1. Návrh Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2014 – na schválenie

V rámci bodu 1. programu p. Húska odovzdal slovo p. Hruškovej, riaditeľke odboru riadenia programov sekcie environmentálnych programov a projektov MŽP SR, ktorá informovala o Návrhu Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2013 (ďalej len „návrh“).

P. Hrušková uviedla, že návrh bol členom zaslaný na pripomienkovanie dňa 22.5.2015, následne po zapracovaní pripomienok členov bol návrh zaslaný členom monitorovacieho výboru spolu s ostatnými podkladmi na zasadnutie v súlade s rokovacím poriadkom. Ďalej informovala, že k návrhu boli následne doručené aj pripomienky EK. Tieto boli do návrhu zapracované a finálny návrh bol distribuovaný na členov spolu s aktualizovaným vyhodnotením pripomienok ešte pred zasadnutím. P. Hrušková podľačovala členom aj zástupkyni EK za spoluprácu pri príprave návrhu. Ďalej informovala, že z hľadiska obsahu a štruktúry je návrh vypracovaný v súlade so všetkými legislatívnymi a metodickými požiadavkami, najmä v súlade s čl. 67 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 č. 1082/2006 a čl. 11 nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006 z 8. decembra 2006, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja. Návrh vychádza z platného Systému riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013 a je v súlade s platným Metodickým pokynom Centrálneho koordinačného orgánu (ďalej len „CKO“) č. 9 k obsahu výročnej a záverečnej správy o vykonávaní operačného programu. Tiež zdôraznila, že návrh bol vypracovaný plne v súlade s pripomienkami EK, a teda podáva informáciu o pokroku implementácie operačného programu ako aj o problémoch v rámci implementácie a o opatreniach riadiaceho orgánu, ktoré prijal s cieľom nápravy. Návrh tiež obsahuje nielen kvantitatívne údaje, ale aj kvalitatívne vyhodnotenie stavu fyzickej realizácie projektov. Pokial' ide o pripomienky k návrhu, nebola akceptovaná pripomienka CKO, ktorý navrh hol vypustiť informácie v časti závažné problémy. Riadiaci orgán tieto informácie ponechal, aby správa poskytovala komplexnú informáciu o vzniknutých problémoch a relevantných

opatreniach. Druhá pripomienka, ktorá nebola akceptovaná, bola pripomienka Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity a v návrhu bola ponechaná informácia, ktorá sa týka predchádzajúceho obdobia, nielen roku 2014, aby poskytovala komplexný prehľad implementácie lokálnych stratégii komplexného prístupu v rámci OP ŽP.

K návrhu sa vyjadrila p. Hlavatá z EK, ktorá podakovala za predložený návrh, ktorý je kvalitatívne na vysokej úrovni a obsahuje už aj zapracované pripomienky EK. Uviedla, že pre EK je veľmi dôležité, keďže ide o poslednú výročnú správu, aby boli core indikátory spoľahlivé, nakoľko core indikátory, ktoré sa agregujú zo všetkých programov za všetky členské štáty, sú dôležitý zdroj informácií o tom, ako sa použili zdroje EK a ako sa naplnili ciele kohéznej politiky.

Následne členovia MV pristúpili k hlasovaniu o tomto bode programu.

Hlasovanie členov:

Prítomných: 17

Za: 17

Proti: 0

Zdržal sa hlasovania: 0

Záver: Návrh Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2014 bol schválený.

BOD 2. Informácia o aktuálnom stave implementácie OP ŽP a činnosti TASK FORCE – pre informáciu

V úvode tohto bodu p. Húška odovzdal slovo p. Jánovi Pobehovi z Ministerstva financií SR (Certifikačný orgán), ktorý podrobne informoval o stave finančnej implementácie OP ŽP k 19.06.2015. Priemerné čerpanie v rámci NSRR je na úrovni 69,76%. OP ŽP patrí medzi operačné programy pod priemernou úrovňou čerpania. Podiel čerpania OP ŽP na celkovom záväzku predstavuje 58,10%, z toho za ERDF 67,78% a za KF 56,56% (EÚ zdroj). Najväčší posun v čerpaní za sledované obdobie od posledného zasadnutia monitorovacieho výboru nastal v rámci Prioritnej osi 7 Budovanie povodňového a varovného systému a najmenší v rámci Prioritnej osi 2 Ochrana pred povodňami. V percentuálnom vyjadrení došlo v čerpaní OP ŽP k posunu o 10,53%, z toho 9,56% za ERDF a 10,69% za KF. Na záväzku 2007-2013 je potrebné na národnej úrovni do 31.12.2015 v rámci pravidla n+3 vyčerpať sumu 181 368 256,58 EUR, čo predstavuje 9,97% z celkového záväzku 2007-2013 a v rámci pravidla n+2 vyčerpať sumu 581 158 347,97 EUR, čo predstavuje 31,93% z celkového záväzku 2007-2013. Pokial' ide o podiel čerpania vo vzťahu k žiadostiam o platbu predkladaným na EK, na záväzku 2007-2013 je potrebné do 31.12.2015 zo záväzku 2012 deklarovať sumu 246 579 271,50 EUR, čo predstavuje 13,55% z celkového záväzku 2007-2013 a zo záväzku 2012 a 2013 je potrebné deklarovať sumu 827 737 619,47 EUR, čo predstavuje 45,48% z celkového záväzku 2007-2013. P. Pobeha následne predstavil graf TASK FORCE, poskytol prehľad žiadostí o platbu zaslaných na EK a informoval o plnení odhadov očakávaných výdavkov OP ŽP za rok 2015 (OOV). Tu upozornil, že neplnenie OOV je spôsobené nedostatočným objemom oprávnených výdavkov, ktoré boli k aktuálnemu dátumu predložené v súhrnných žiadostiach o platbu. Za ERDF sa odhad očakávaných výdavkov na rok 2015 plní na 13,27% a za KF sa odhad očakávaných výdavkov na rok 2015 plní na úrovni 12,38%. OP ŽP vykazuje 2. najslabšie čerpanie v rámci NSRR. Je potrebné ešte dočerpať 41,90% záväzku na OP ŽP. Problematické sú finančné korekcie za skrátené lehoty na vyžiadanie súťažných podkladov za relevantné nadlimitné verejné obstarávania, ktoré znížili celkovú žiadanú sumu v priebežných žiadostiach o platbu

o 6 714 763,21 EUR a plošné finančné opravy vo výške 7,3 %, ktoré znížili celkovú žiadanú sumu v priebežných žiadostiach o platbu o 40 319 285,43 EUR.

P. Húška doplnil informácie zástupcu Certifikačného orgánu a uviedol, že OP ŽP bol nakontrahovaný na viac ako 103%. Riadiaci orgán teda zazmluvnením prostriedkov z fondov EÚ na viac ako 100 % vytvoril základný predpoklad na ich vyčerpanie, pričom prijímateľia už v rámci vyhlásených výziev disponovali informáciou, že projekty je nutné zrealizovať do konca roka 2015 a k tomuto sa zaviazali aj v rámci zmlúv o poskytnutie nenávratného finančného príspevku. Samotné čerpanie je preto v súčasnosti plne v rukách prijímateľov a ich schopnosti bezchybne a včas zrealizovať verejné obstarávanie a následne samotnú realizáciu projektu v súlade so zmluvne stanovenými podmienkami a v stanovenom čase. Základným problémom, ktorý pretrváva už dlhší čas, je nedostatok žiadostí o platbu podávaných zo strany prijímateľov na riadiaci orgán. Navyše, existuje odôvodnená obava, že prijímateľia začnú predkladat žiadosti o platbu až pred koncom roka 2015. Pokial' k takejto situácii dôjde, riadiaci orgán nebude zvládať administrovať žiadosti o platbu. Čo sa týka plánovaného čerpania, záväzok z roku 2012 nie je rizikový z dôvodu, že od prijímateľov riadiaci orgán obdržal harmonogramy platieb, podľa ktorých prijímateľia vyčerpajú plánované čiastky. Bohužiaľ, na druhej strane, zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku nereflektuje na tento harmonogram, a preto nie je možné prijímateľov sankcionovať za jeho nedodržanie, čo v praxi znamená posúvanie predkladania žiadostí o platbu. V tejto súvislosti p. Húška oboznámil prítomných o skupine TASK FORCE zriadenej EK, ktorá hľadá riešenia, ako dočerpať finančné prostriedky EÚ. V rámci rokovaní s EK boli identifikované viaceré „flexibility“, ktoré sú z pohľadu implementácie a čerpania finančných prostriedkov prínosné, avšak nie všetky sú aplikovateľné pre OP ŽP. Využité boli tieto flexibility - zazmluvňovanie nových projektov v prioritných osiach č. 2, 3 a 4, fázovanie veľkých projektov ČOV Sever, ČOV Bytča, ČOV Bodva, 10%-ná flexibilita v kontrahovaní na úrovni prioritnej osi zohľadnená vo vyhlásených výzvach v prioritných osiach č. 1 (Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vód) a č. 2 (Ochrana pred povodňami), možnosť uplatnenia ex ante korekcií. Následne p. Húška informoval o flexibilitách, ktoré neboli pre OP ŽP uplatnitel'né. Konkrétnie išlo o fázovanie malých projektov, ktoré bolo nevhodné z dôvodu, že riadiaci orgán chce vyvinúť maximálny tlak na dočerpanie v tomto programovom období. Ďalšou nevyužitou flexibilitou je reverzné fázovanie, kde by bolo možné projekty oprávnené v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia (ďalej len „OP KŽP“) pre PO 2014 - 2020 financovať už z finančných prostriedkov OP ŽP, a to z dôvodu absencie vhodných projektov. Finančné nástroje nebolo možné využiť, nakoľko podľa všeobecného nariadenia ich nie je možné finančovať z prostriedkov Kohézneho fondu. Revízia operačného programu ako posledná z flexibilít už bola využitá v roku 2013, v dôsledku čoho bol zazmluvnený veľký projekt „Aktívne protipovodňové opatrenia“, kde je prijímateľom Ministerstvo vnútra SR v rámci prioritnej osi 2 v sume 53,6 mil. EUR (2,95% z alokácie OP ŽP). Predmetom diskusie ešte zostáva flexibilita, ktorá spočíva v možnosti využitia zálohových faktúr, pretože jej uplatnenie je limitované podmienkami nastavenými zo strany EK, konkrétnie nemožnosťou využitia v prípade, ak dôjde k porušeniu podmienok pôvodného verejného obstarávania (nemožnosť dodatkovania pôvodnej zmluvy medzi prijímateľom a zhoviteľom). Napriek všetkým prijatým opatreniam, ako aj intenzívnym rokovaniam na národnej úrovni ako aj s TASK FORCE EK existuje v rámci OP ŽP riziko decommitmentu, pričom hlavnými dôvodmi sú fázovanie veľkých projektov (projekty nie je možné zrealizovať do 31.12.2015), úspory vo verejnem obstarávaní a tým nižšie sumy NFP ako sa predpokladalo, predpokladané nedočerpanie (neplnenie harmonogramov realizácie projektu zo strany prijímateľov, neoprávnené výdavky). Pokial' ide o decommitment, v súčasnosti je potenciálne ohrozená suma vo výške 199,58 mil. EUR.

V diskusii k tomuto bodu sa prihlásila p. Krakovská za ZMOS, ktorá uviedla, že prijímateľom v čerpaní bránia aj iné prekážky spôsobené treťou stranou, napr. neplnenie zmlúv zo strany

dodávateľov. Tu uviedla praktický prípad, kedy Stredoslovenská vodárenská spoločnosť vysúľažila dodávateľa stavebných prác, ktorý mal začať realizáciu projektu v januári 2015, avšak nezačal a od zmluvy s časovým odstupom odstúpil, čím zmaril možnosť zrealizovať projekt za 13 mil. EUR. V tejto súvislosti je potrebné zverejňovať zoznam dodávateľov, s ktorými sú zlé skúsenosti. Upozornila na prístupové záväzky SR k EÚ v oblasti vodohospodárskej infraštruktúry. Zároveň ako zásadnú bariéru pre obce a mestá pri realizácii projektov vníma verejné obstarávanie, ktoré je administratívne náročné, pričom podľa jej názoru činnosť Úradu pre verejné obstarávanie nie je postačujúca na riešenie problémov. Bude potrebné analyzovať, aké boli príčiny nedostatočného čerpania, a to od verejného obstarávania až po firmy, ktoré zlyhali, pričom ZMOS ponúka súčinnosť.

P. Vavřinek doplnil, že problémy pri dodávkach stavebných prác vznikajú, pretože na trhu stavebných prác je prebytok prác a nedostatok kapacít, takže subdodávatelia odchádzajú na iné, cenovo výhodnejšie stavby. Druhým dôvodom je cenová vojna, kedy sa vysúľažené zákazky cenovo dostávajú takmer na polovicu predpokladanej hodnoty zákazky, čím jednak vzniká výrazný rozdiel medzi zazmluvnenou a čerpanou sumou, čo prispieva k nedostatočnému čerpaniu, a jednak to má opäť dopad na realizáciu projektov, keď dodávatelia zistia, že nedokážu stavbu zrealizovať za vysúľaženú sumu, najmä teraz ku koncu programového obdobia, keď existuje tlak, aby stavali rýchlo a navyše s drahšími subdodávkami. Čo sa týka skutočnosti, že samotné čerpanie v súčasnosti v rukách prijímateľov, uviedol, že prijímateľmi projektov sú aj subjekty v rezorte životného prostredia, pričom riadiaci orgán každé dva týždne v rámci krízového manažmentu prerokúva opatrenia na zabezpečenie čerpania. Obdobnú aktivitu víta aj u ostatných typoch prijímateľov.

P. Hlavatá za EK doplnila informácie ohľadom TASK FORCE pre lepšiu implementáciu. Akčné tímy TASK FORCE boli zriadené pre 8 členských krajín, ktoré vykazovali podpriemerné čerpanie. Minulý týždeň mal stretnutie akčný tím na Slovensku. Podľa odpočtu sa činnosťou TASK FORCE znížilo riziko decommitmentu pre všetky operačné programy NSRR z 1,6 miliardy EUR na 400 mil. EUR. Treba však povedať, že vzhľadom na osobitosti operačných programov niektoré flexibility nie je možné využiť plošne vo všetkých operačných programoch. P. Hlavatá ocenila prístup riadiaceho orgánu pre OP ŽP, pokiaľ ide o prijímanie opatrení na čerpanie finančných prostriedkov a vyzvala zúčastnených na predloženie prípadných ďalších návrhov na dočerpanie finančných prostriedkov OP ŽP.

Záver: Monitorovací výbor vzal Informáciu o aktuálnom stave implementácie OP ŽP a činnosti TASK FORCE na vedomie.

BOD 3. Návrh na úpravu Programového manuálu OP ŽP v rámci operačného cieľa 3.1 a 4.1 na verziu 9.3

V nadväznosti na informáciu o aktuálnom stave implementácie OP ŽP v tomto bode p. Húska informoval, že riadiaci orgán pre OP ŽP navrhuje doplniť novú aktivitu *K. Projekty zamerané na zavádzanie triedeného zberu komunálnych odpadov na úrovni subjektov štátnej správy* v rámci prioritnej osi 4 *Odpadové hospodárstvo*, opatrenie 4.1 *Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu* pre oprávnených prijímateľov, ktorími sú ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy. Na základe uvedeného bude možné implementovať projekt, ktorý je vzhľadom na charakter oprávnej aktivity možné zrealizovať do konca tohto roka. Predmetom projektu bude rozmiestnenie smetných nádob na separovaný zber komunálneho odpadu u prijímateľov ako aj v rámci rozpočtových a príspevkových organizácií v ich zriadenoskej pôsobnosti. Takýmto spôsobom bude možné do konca roka vyčerpať zvyšnú čiastku (z nadkontrahovania, korekcií atď.) z Kohézneho fondu. Predbežne pôjde o alokovanú čiastku vo výške cca 20 mil. EUR.

Pokial' ide o Európsky fond regionálneho rozvoja, riadiaci orgán pre OP ŽP navrhuje doplniť novú aktivitu *D. Náhrada autobusov verejnej mestskej dopravy s benzínovým alebo dieselovým pohonom autobusmi na elektrický pohon (elektrobusmi)* na úrovni operačného cieľa 3.1, II. skupina oprávnených aktivít: *Zniženie emisií znečistujúcich látok z verejnej dopravy prioritne v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia*. Alokovaná čiastka na výzvu je odhadovaná na cca 6,5 mil. EUR.

Vzhľadom na charakter projektov, ktoré budú spočívať v obstaraní tovarov, nie stavebných prác alebo náročných technológií, ako aj vzhľadom na možnosť využiť flexibilitu vo forme preddavkových platieb prijímateľov voči dodávateľom existuje predpoklad na vyčerpanie zvyšných disponibilných zdrojov OP ŽP.

Nadväzne na doplnenie oprávnených aktivít p. Húska členom monitorovacieho výboru predložil návrh úpravy dokumentu „*Hodnotiace kritériá žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ktorých celkové náklady nepresahujú 50 mil. EUR*“ spočívajúcej v doplnení týchto aktivít, pričom zdôraznil, že obsah hodnotiacich a výberových kritérií sa nemení, ide iba o formálnu úpravu.

V rozprave sa prihlásila p. Litterová z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorá reprezentuje koordinátora horizontálneho princípu rovnosť príležitostí a informovala sa o možnosti v rámci aktivity *D. Náhrada autobusov verejnej mestskej dopravy s benzínovým alebo dieselovým pohonom autobusmi na elektrický pohon (elektrobusmi)* pri verejnem obstarávaní zadať technickú špecifikáciu na nízkopodlažné elektrobusy. P. Húska v odpovedi uviedol, že riadiaci orgán pre OP ŽP prijímateľom v rámci výzvy odporučí zadať v rámci dokumentácie pre verejné obstarávanie zadať technickú špecifikáciu na nízkopodlažné elektrobusy.

Členovia monitorovacieho výboru pristúpili k hlasovaniu o *Návrhu na úpravu Programového manuálu OP ŽP v rámci operačného cieľa 3.1 a 4.1 na verziu 9.3 a o Návrhu úpravy dokumentu Hodnotiace kritériá žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ktorých celkové náklady nepresahujú 50 mil. EUR v rámci operačného cieľa 3.1*.

Hlasovanie členov:

Prítomných: 17

Za: 17

Proti: 0

Zdržal sa hlasovania: 0

Záver: *Návrh na úpravu Programového manuálu OP ŽP v rámci operačného cieľa 3.1 a 4.1 na verziu 9.3 a Návrh úpravy dokumentu Hodnotiace kritériá žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ktorých celkové náklady nepresahujú 50 mil. EUR v rámci operačného cieľa 3.1 boli schválené.*

BOD 4. Návrh úprav OP ŽP v súvislosti s organizačnými zmenami na RO a SORO a v súvislosti s úpravami ukazovateľov programu

P. Hrušková v rámci tohto bodu priblížila návrh úprav vyplývajúcich z aktualizovaného znenia *Organizačného poriadku Ministerstva životného prostredia SR* v nadväznosti na dodatok č. 2 k *Splnomocneniu sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom na plnenie úloh riadiaceho orgánu zo dňa 17. 12. 2013*, v zmysle ktorých s účinnosťou od 01. 05. 2015 SAŽP ako sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom vykonáva všetky úlohy súvisiace s implementáciou projektov OP ŽP. Do 01. 05. 2015 bol na SAŽP delegovaný iba výkon úloh riadiaceho orgánu týkajúcich sa ukončených projektov.

Ďalšia úprava sa týka merateľných ukazovateľov, kde v kapitole 5.3. Prioritná os 3 *Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy*, v tabuľke „*Ukazovatele na úrovni prioritnej osi 3*“ sa mení východisková hodnota (rok 2006) ukazovateľa *Zniženie emisií znečistujúcich látok prepočítané na referenčné tony SO₂ (spolu za podporené projekty)* z pôvodnej hodnoty 45 na 0. Cieľová hodnota sa nemení. Spolu so zmenou východiskovej hodnoty sa odstraňuje príslušný odkaz 1) na poznámku pod čiarou („*hodnota za programové obdobie 2004 – 2006 v realizovaných projektoch spolufinancovaných z fondov EÚ (stav k 31.12.2006)*“). Taktiež sa mení východisková hodnota (rok 2006) ukazovateľa *Zniženie emisií skleníkových plynov (spolu za jednotlivé podporené projekty)* z pôvodnej hodnoty 13 na 0. Cieľová hodnota sa nemení. Spolu so zmenou východiskovej hodnoty sa odstraňuje príslušný odkaz 1) na poznámku pod čiarou („*hodnota za programové obdobie 2004 – 2006 v realizovaných projektoch spolufinancovaných z fondov EÚ (stav k 31.12.2006)*“). Dôvodom navrhovanej úpravy je, že cieľová hodnota nezahŕňa východiskovú (%) zníženie množstva emisií spolu za podporené projekty je sledované len na úrovni danej skupiny projektov a nie je vzájomne prepojené). V danom prípade teda neboli aplikovaný štandardný postup, pri ktorom sa na úrovni OP vykazuje úspešnosť napĺňania ukazovateľa vo vzťahu k cieľom OP, vyjadreným rozdielom medzi cieľovou hodnotou a východiskovou hodnotou ukazovateľa, čím dochádzalo k riziku nejednoznačnej interpretácie dosahovaných výsledkov a k problémom pri vykazovaní ukazovateľa v systéme SFC.

P. Harcek z TSK privítal regionálne pracoviská SAŽP a informoval sa ohľadne spolupráce SAŽP s VÚC ako sprostredkovateľskými orgánmi pre Integrovaný regionálny operačný program (ďalej len „IROP“). P. Húska uviedol, že ďalšie rozšírenie regionálnych pracovísk SAŽP sa neplánuje. P. Hlavatá navrhla zvážiť túto spoluprácu, keďže IROP má podobné obsahové zameranie oprávnených aktivít ako OP KŽP a skúsenosti riadiaceho orgánu a SAŽP by boli v regiónoch potrebné. P. Vavřinek v odpovedi uviedol, že neformálnej spolupráci a zdieľaniu odborných skúseností s VÚC sa SAŽP nebráni. Rozšírenie siete regionálnych pracovísk sa neplánuje, nakoľko riadenie správnej implementácie v regiónoch je administratívne náročné a dostupnosť pracovísk je dostatočná.

Hlasovanie členov:

Prítomných: 17

Za: 17

Proti: 0

Zdržal sa hlasovania: 0

Záver: Návrh úprav OP ŽP v súvislosti s organizačnými zmenami na RO a SORO a v súvislosti s úpravami ukazovateľov programu bol schválený.

BOD 5. Správy o vyhodnotení výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok – pre informáciu

V tomto bode p. Húska informoval, že v roku 2014 bolo celkovo vyhlásených 5 výziev na predkladanie žiadostí o NFP v rámci PO 1, PO 2 a tri výzvy v rámci PO 3. V nadväznosti na uvedené zdôraznil, že RO vyvinul úsilie zakontrahovať všetky voľné prostriedky z OP ŽP, pričom alokácie na jednotlivé výzvy už boli nadkontrahované z dôvodu predpokladu vzniknutých úspor. Ako ďalej uviedol, celkovo bola na výzvy alokovaná suma vo výške 154 mil. EUR, pričom zaregistrovaných bolo 199 žiadostí o NFP v celkovej sume 367,8 mil. EUR, z toho bolo 72 žiadostí o NFP navrhnutých na schválenie v celkovej sume 167,6 mil. EUR. Ďalej uviedol náležitosti, ktoré správa o vyhodnotení výzvy obsahuje. V rámci výzvy s kódom

OPŽP-PO1-14-1 vyhlásenej na *PO 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vód, Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vód v zmysle záväzkov SR voči EÚ* bolo predložených 50 žiadostí o NFP v celkovej sume 219,6 mil. EUR, z toho bolo 24 navrhnutých na schválenie v celkovej sume 108,8 mil. EUR, čo tvorí 50 % všetkých predložených žiadostí. Následne informoval o vzniknutých nedostatkoch a podnetoch, ktoré sa v rámci výzvy vyskytli. V rámci výzvy vyhlásenej na *PO 2 Ochrana pred povodňami* s kódom OPŽP-PO2-14-1 bolo predložených 132 žiadostí o NFP v celkovej výške 136,9 mil. EUR, z toho bolo 36 žiadostí navrhnutých na schválenie a 35 žiadostí v celkovej výške 49,5 mil. EUR bolo zazmluvnených. Následne uviedol najčastejšie dôvody neschválenia žiadostí, ktoré sa vyskytli v rámci uvedenej výzvy. V rámci výzvy na *PO 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy* s kódom OPŽP-PO3-14-1 na minimalizáciu nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie bolo predložených 14 žiadostí o NFP v celkovej výške 5,6 mil. EUR, z toho bolo 10 žiadostí o NFP navrhnutých na schválenie v celkovej výške 4,2 mil. EUR a takáto výška bola aj zakontrahovaná. V tejto súvislosti p. Húska uviedol, že žiadatelia už nemajú taký záujem predkladať žiadosti vo výzvach v rámci OP ŽP a to aj vzhľadom k tomu, že bol zverejnený harmonogram výziev na predkladanie žiadostí o NFP z OP KŽP, ako aj vzhľadom na riziko, že by sa aktivity nestihli zrealizovať do konca roka 2015. Následne uviedol najčastejšie dôvody neschválenia žiadostí, ktoré sa vyskytli v rámci uvedenej výzvy. V rámci vyhlásenej výzvy *PO 3 na Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy* s kódom OPŽP-PO3-14-2 na aktivity ochrany ovzdušia boli predložené 2 žiadosti o NFP vo výške 4 mil. EUR, z toho bola 1 navrhnutá na schválenie v celkovej výške 1,9 mil. EUR a v táto suma bola aj zakontrahovaná. Ďalšia výzva bola opäťovne vyhlásená na aktivity *ochrany ovzdušia PO 3* s kódom OPŽP-PO3-14-3, pričom cieľom výzvy bolo znižovanie emisií základných a ostatných znečistňujúcich látok v ovzduší a predovšetkým transpozícia a implementácia predpisov EÚ, dosiahnutie ustanovených technických požiadaviek na prevádzku zdrojov, ktorými sa obmedzujú množstvá vypúšťaných znečistňujúcich látok. V tejto výzve bola predložená 1 žiadosť o NFP a táto bola aj schválená v celkovej výške 1,6 mil. EUR. Ďalej p. Húska uviedol poučenia a opatrenia na predchádzanie opakovania identifikovaných nedostatkov, ktoré pre RO vyplynuli z predmetných výziev a ktoré plánuje RO zohľadniť aj v nasledujúcich plánovaných výzvach v rámci OP KŽP. Jedným z opatrení je zavedenie povinnosti vyhlásenia verejného obstarávania (ďalej len „VO“) na hlavné aktivity projektu najneskôr k dátumu predloženia žiadosti o NFP, ktoré ako p. Húska uviedol sa osvedčilo hlavne v posledných dvoch výzvach vyhlásených na odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vód. Ďalšou zmluvnou povinnosťou bolo VO predložiť 20 dní po podpise zmluvy, nakoľko napr. niektoré projekty, ktoré boli schvaľované vo výzvach v rokoch 2011 - 2012, ked' táto podmienka ešte nebola zavedená, nemajú ukončené VO. Ďalšími opatreniami je odstránenie, resp. zníženie povinných príloh ako napr. majetkovo – právne vysporiadanie, ktoré by mal v súlade so zákonom preverovať stavebný úrad pri vydávaní stavebného povolenia. Ďalej sa RO bude snažiť znížiť počet kópií povinných príloh projektovej dokumentácie, ako aj komunikovať s potenciálnymi žiadateľmi. Ďalej p. Húska uviedol, že výzvy v novom programovom období v OP KŽP budú otvorené, pričom sa žiadosti o NFP budú vyhodnocovať v jednotlivých hodnotiacich kolách. Ak žiadateľ nestihne predložiť projekt do prvého kola, môže ho predložiť cca o 3 mesiace v ďalšom hodnotiacom kole, a teda je predpoklad, že dôjde k zrýchleniu implementácie projektov. Na záver prezentácie p. Húska informoval, že správy o vyhodnotení výziev na predkladanie žiadostí o NFP sú zverejňované na webovom sídle OP ŽP www.opzp.sk v časti výzvy, správy o vyhodnotení výziev na predkladanie žiadostí o NFP a otvoril diskusiu k tomuto bodu.

Do diskusie sa prihlásila p. Krakovská, ktorá uviedla, že mestá a obce vynakladajú nemalé úsilie a finančné prostriedky na prípravu projektov, a teda ich snahou je, aby ich bolo čo najviac úspešných. Ako ďalej uviedla, víta zavedenie povinnosti vyhlásiť VO na hlavné aktivity

projektu najneskôr ku dňu predloženia žiadosti o NFP, nakoľko po ukončení VO bude zrejmá vysúťažená suma.

Záver: Monitorovací výbor vzal Správy o vyhodnotení výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok na vedomie.

Správy sú zverejnené na stránke www.opzp.sk.

BOD 6. Rôzne a záver

V rámci tohto bodu p. Húska informoval o stave implementácie veľkých projektov. V rámci OP ŽP sa realizuje 9 veľkých projektov. V prípade veľkého projektu *Ružomberok* sa fyzická realizácia projektu plánuje ukončiť k 31.12. 2015 a ukončenie prác vrátane skúšobnej prevádzky v júli 2016. Aktuálny stav implementácie fyzického pokroku je 88% a finančného pokroku 42%. V prípade veľkého projektu *Ilava* sa fyzická realizácia projektu očakáva k 31.12.2015, ukončenie prác vrátane skúšobnej prevádzky v septembri 2016. Aktuálny stav implementácie fyzického pokroku je 70% a finančného pokroku 42%. V prípade veľkého projektu *Trenčín* sa fyzická realizácia projektu plánuje ukončiť k 31.12. 2015, ukončenie prác vrátane skúšobnej prevádzky sa plánuje na apríl 2017, pričom snaha je dodatkom skratiť túto lehotu na október 2016. Aktuálny stav implementácie fyzického pokroku je 79% a finančného pokroku 52%. V prípade veľkého projektu *Orava II. etapa* je aktuálny stav implementácie fyzického pokroku 72% a finančný pokrok 39%, pričom v tomto prípade je realizácia projektu v ťažkostiach, nakoľko sa vysúťažená spoločnosť zaviazala projekt zrealizovať za polovicu predpokladanej zákazky. V súčasnosti prebieha komunikácia s prijímateľom, ako aj s dodávateľom. V prípade projektu *Podunajsko* sa fyzická realizácia projektu plánuje ukončiť k 31.12. 2015 a ukončenie prác vrátane skúšobnej prevádzky sa plánuje v apríli 2016. Aktuálny stav fyzického pokroku je 78% a finančného pokroku 57%. Najväčší projekt zo všetkých veľkých projektov je *ČOV Sever*. Práce na tomto projekte sa ešte nezačali. Jedným z dôvodov je aj to, že VO bolo ukončené začiatkom roka 2015. Na základe komunikácie s prijímateľom by malo byť v tomto roku zrealizovaných 10% - 15% projektu, ďalšia časť bude fázovaná a bude realizovaná v novom programovom období. V prípade veľkého projektu *Bytča* je aktuálny stav fyzického pokroku 33% a finančného pokroku 5%, pričom sa taktiež uvažuje s fázovaním projektu. Zároveň uviedol, že fázovanie je plne akceptované a to aj z dôvodu, že veľké projekty Bytča a Bodva boli dodatočne predložené na schválenie EK na prelome rokov 2012/2013 a na prelome rokov 2013/2014 boli schválené. Veľký projekt *Bodva* má aktuálny stav fyzickej realizácie projektu 66% a finančný pokrok 17%. Posledný z veľkých projektov je projekt Ministerstva vnútra SR na nákup protipovodňovej techniky, ktorý bol schválený EK začiatkom roka 2015. Následne uviedol, že vzhľadom k fyzickému pokroku realizácie veľkých projektov sa očakáva, že sa v priebehu letných mesiacov roka 2015 zvýsi aj objem žiadostí o platbu veľkých projektov. V závere p. Húska uviedol, že riadiaci orgán má povinnosť k 30.6. 2015 predložiť na Európsku komisiu zoznam veľkých projektov, ktoré sa budú fázovať.

P. Hlavatá v diskusii vyzvala RO, aby v prípade, ak by došlo k revízií OP ŽP, bol tento návrh zaslaný v dostatočnom predstihu aspoň do jesene roka 2015.

Záver: Monitorovací výbor vzal Informáciu o stave implementácie veľkých projektov na vedomie.

Prezentácie a podklady k jednotlivým bodom sú zverejnené na stránke www.opzp.sk.

Po prerokovaní všetkých bodov programu p. Húška podľakoval členom a pozorovateľom monitorovacieho výboru za účasť, ako aj za podnety a príspevky a ukončil 14. rokovanie monitorovacieho výboru. Oficiálna časť programu zasadnutia pokračovala návštěvou úspešne zrealizovaných projektov.

Ing. Martin Vavřinek
člen monitorovacieho výboru
overovateľ